

2014-10-07

Nr. R1-9392

Vilnius
2014-10-07Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai
Verkių g. 25C, Vilnius**PASIŪLYMAS****Šilumos kainų nustatymo metodikos pakeitimo projektui**

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija), 2014 m. rugsėjo 24 d. viešajai konsultacijai pateikė Šilumos kainų nustatymo metodikos pakeitimo projektą (toliau – Projektas), kurio tikslas - visiems Komisijos reguliuojamiems šilumos sektoriaus ūkio subjektams nustatyti vienodus reikalavimus bei sąlygas ir suvienodinti investicijų gražos skaičiavimą tarp energetikos sektorių. UAB „GECO Investicijos“, susipažinusi su Projektu, telkia žemiau nurodytas pastabas.

Projekte siūloma nustatyti fiksuotą kapitalo struktūrą visiems reguliuojamiems šilumos gamintojams, kuri sudarytų 70% skolinto ir 30% nuosavo kapitalo.

Nors Projekto lydraštyje nurodoma kad šis pakeitimas atliekamas atsižvelgiant į Lietuvos banko rekomendacijas, UAB „GECO investicijos“ nuomone, Komisijos siūlymas nustatyti fiksuotą kapitalo struktūrą visiems reguliuojamiems šilumos gamintojams neatitinka realios situacijos rinkoje.

UAB „GECO Investicijos“ turima patirtis rodo, kad kredito įstaigos, atsižvelgdamos į projektų rizikingumą, Lietuvoje nesuteikia 70 % intensyvumo paskolų šilumos gamybos projektams dėl negarantuotų ateities piniginių srautų iš šilumos gamybos ir pardavimo veiklos bei dažnai kelčiamų šilumos kainos nustatymą reglamentuojančių teisės aktų. Nepriklausomi šilumos gamintojai nuolat susiduria su kredito įstaigų kėlimomis abejonėmis dėl griežtėjančio teisinio reguliavimo reikalavimų ir mažinamos investicijos gražos normos. Tai ženkliai įtakoja pajamų iš šilumos gamybos ir pardavimo mažėjimą, bei apsunkina nepriklausomų šilumos gamintojų paskolų gražinimą. Dėl aukščiau nurodytų priežasčių kredito įstaigos finansuoja mažesnę nei 70 procentų projekto investicijos dalį bei taiko spartų paskolos amortizavimo terminą. Daugeliu atveju šilumos gamintojų tikrąją kapitalo struktūrą sudaro mažiau nei 70 procentų skolinto kapitalo, todėl atitinkamai yra didesnis svertinis kapitalo vidurkis.

Pavyzdžiui, reguliuojamo šilumos gamintojo ir tiekėjo AB „Kauno energija“ 2014 metais nuosavas kapitalas sudarė 272 216 000 litų, ilgalaikės skolos siekė 67 400 000 litų bei trumpalaikės 5 989 000 litų (priedas Nr. 1). Įvertinus pateiktus skaičius, darytina išvada, kad realią AB „Kauno energija“ kapitalo struktūrą sudaro 21.2% skolinto ir 78.8% nuosavo kapitalo. Vertinant 2013 metų finansinius duomenis, AB „Kauno energija“ nuosavas kapitalas buvo 266 0039 000 litų, ilgalaikės skolos 59 395 000 litų bei trumpalaikės 16 997 000 litų, todėl reali kapitalo struktūra sudaryta tik iš 22.3% skolinto ir 77.7% nuosavo kapitalo.

Kitas nelygių finansavimo sąlygų pavyzdys yra AB „Šiaulių energija“ įgyvendintas termofikacinės jėgainės projektas. Bendros faktinės šio projekto išlaidos siekė 103 400 000 litų, tačiau bendrovė gavo 18 000 000 litų Europos sąjungos paramos, 37 500 000 litų Europos investicijų banko paskolą bei 47 000 000 litų sindikuotą komercinių kredito įstaigų finansavimą. AB „Šiaulių energija“ savo lėšų investavo tik 900 000 litų (priedas Nr. 2). Remiantis pateiktais duomenimis, darytina išvada, kad realią AB „Šiaulių energija“ kapitalo struktūrą sudaro 0.9 % nuosavų lėšų bei 99.1 % paskolos ir struktūrinė parama.

Taigi, darytina išvada, kad visiems Komisijos reguliuojamiems šilumos sektoriaus ūkio subjektams nustatčius vienodą kapitalo struktūrą, Projekto tikslas - nustatyti vienodus reikalavimus bei sąlygas ir suvienodinti investicijų gražos, nebūtų pasiektas. Priešingai, toks

BORENIUS

ADVOKATŲ KONTORA

reglamentavimas užkirstų kelią šilumos gamintojams uždirbti investicinę grąžą vystant naujus projektus bei sulėtintų šilumos ūkio modernizaciją. **UAB „GECO investicijos“** nuomone, **Komisija neįsipareigoja užtikrinti reguliuojamų nepriklausomų šilumos gamintojų investicijų grąžos, todėl negali riboti kapitalo struktūros pasirinkimo ir maksimalaus svertinio kapitalo kaštų vidurkio.**

Atsižvelgdami į tai, kas aukščiau išdėstyta, bei į Komisijos tikslą nustatyti vienodus reikalavimus bei sąlygas ir suvienodinti investicijų grąžos skaičiavimą tarp energetikos sektorių, siūlome Projekte nenustatyti fiksuotos kapitalo struktūros, o kiekvieno šilumos gamintojo kapitalo struktūrą vertinti individualiai atsižvelgiant į atitinkamo miesto šilumos gamybos rinką bei finansavimo sąlygas.

Priedai:

1. AB „Kauno energija“ balanso kopija.
2. Išrašas iš AB „Šiaulių energija“ interneto svetainės.

Tikimės, kad bus atsižvelgta į mūsų pasiūlymą.

Pagarbiai

UAB „GECO investicijos“

Atstovė

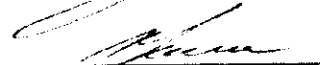
Advokatė Julija Kirkilienė

Statements of Financial Position (cont'd)

	Notes	Group		Company	
		As of 30 June 2014	As of 31 December 2013	As of 30 June 2014	As of 31 December 2013
EQUITY AND LIABILITIES					
Equity					
Share capital	1	256,813	256,392	256,813	256,392
Legal reserve	10	7,187	6,845	7,187	6,845
Other reserve	10	1,799	250	1,799	250
Retained earnings (deficit)		-	-	-	-
Profit for the current year		6,267	3,019	6,243	1,858
Profit (loss) for the prior year		(1,651)	(2,292)	174	694
Total retained earnings (deficit)		4,616	727	6,417	2,552
Total equity		270,415	264,214	272,216	266,039
Liabilities					
Non-current liabilities					
Non-current borrowings	11,23	56,421	38,994	56,421	38,994
Financial lease obligations	12,23	125	125	125	125
Deferred tax liability	21	8,340	8,340	9,004	9,004
Grants (deferred income)	13	30,666	28,987	30,666	28,987
Employee benefit liability	14	2,079	2,079	2,079	2,079
Non-current trade liabilities	23	18	14	18	14
Total non-current liabilities		97,649	78,539	98,313	79,203
Current liabilities					
Current portion of non-current borrowings and financial lease	11,12,23	10,979	20,401	10,979	20,401
Current borrowings	11,23	5,989	16,997	5,989	16,997
Trade payables	23	26,273	61,321	26,265	61,305
Payroll-related liabilities		2,407	1,950	2,407	1,927
Advances received		1,091	1,444	1,087	1,444
Taxes payable		125	1,146	128	1,142
Derivative financial instruments	15	9	51	9	51
Current portion of employee benefit liability	14	701	937	701	879
Other current liabilities		1,122	787	1,122	787
Total current liabilities		48,696	105,034	48,687	104,933
Total liabilities		146,345	183,573	147,000	184,136
Total equity and liabilities		416,760	447,787	419,216	450,175

(the end)

(The accompanying notes are an integral part of these financial statements.)

General Manager	Rimantas Bakas		23 July 2014
Chief Accountant	Violeta Staškūnienė		23 July 2014

Projekto aprašymas

Projekto tikslai

Pagrindinis projekto tikslas – Šiaulių miesto Pietinės katilinės teritorijoje pastatyti naują biomasę naudojančią termofikacinę jėgainę, sumažinant priklausomybę nuo didėjančių importuojamų gamtinių dujų kainų, atpiginant šilumos energijos gamybos savikainą bei išlaikant bendrovės šilumos ūkio konkurencingumą, aukštą vartotojams tiekiamos paslaugos kokybę ir patikimumą, stabilizuoti ir laipsniškai mažinti vartotojams tiekiamos šilumos energijos kainą.

Projekto vertė

Planuota projekto vertė – apie 106 mln. Lt.

Faktinės projekto išlaidos – 103,4 mln. Lt

Projektui finansuoti bendrovė gavo 18 mln. Lt ES paramos. Projektui įgyvendinti AB „Šiaulių energija“ skyrė 0,9 mln. savų lėšų. Finansų ministerijos Europos investicijų banko perskolinama paskola – 37,5 mln. Lt, bankų sindikuota – 47 mln. Lt paskola.

Projekto uždaviniai

Pastatyti 10,81 MW elektros ir 27,37 MW šilumos galios termofikacinę elektrinę, kūrenamą biokuru, su 8,27 MW šilumos galios kondensaciniu ekonomazeriu išeinančių dūmų šilumai išnaudoti. Nešildymo sezono metu TE dirbs pagal šilumos energijos poreikį karšto vandens ruošimui, šildymo sezono metu – nominaliu režimu.

Planuojama, kad naujoji elektrinė, kurią numatoma įkomponuoti išnaudojant Šiaulių miesto Pietinės katilinės teritoriją, pastatus ir infrastruktūrą, per metus patieks į tinklą apie 60 GWh elektros energijos ir apie 226 GWh (apie pusę visos iš Pietinės katilinės miestui tiekiamos šilumos energijos) šilumos.

Bendras kogeneracinio įrenginio ir degimo produktų kondensatoriaus efektyvumas sieks 96-100,4 proc. Numatoma, kad biomase kūrenamoje termofikacinėje elektrinėje bus galima deginti ne vien medieną ar medienos atliekas, bet, esant būtinybei, ir iki 5 proc. šiaudų (nuo viso į katilą tiekiamo kuro kiekio), iki 30 proc. durpių, arba iki 30 proc. gamtinių dujų.

Projekto nauda

Iki 2012 metų liepos 19 d., kuomet buvo atidaryta per pustrėčių metų pastatyta Šiaulių termofikacinė elektrinė, bendrovės gamybos procese naudojama pagrindinė kuro rūšis buvo gamtinės dujos, rezervinė – mazutas. Kadangi, per pastaruosius septynerius metus, šis iškastinis kuras nuolat brango, siekiant apriboti šilumos tarifo augimą, nutarta šilumos ir elektros energijos gamybai panaudoti 3 kartus pigesnę vietos ir atsinaujinančių kurą bei dar didesniu mastu išnaudoti Pietinės katilinės termofikacinį potencialą.

Termofikacinė elektrinė pagamina apie 60 GWh elektros energijos ir apie 220 GWh šilumos energijos per metus. Biokuras sudaro apie 38 proc. viso metinio bendrovės šilumos energijos gamyboje naudojamo kuro, o elektros energija dabar gaminama 100 proc. naudojant biokurą.

Šilumos ir elektros energijos gamybos savikaina naudojant vietinį biokurą yra ženkliai mažesnė nei naudojant importuojamas gamtines dujas. Šio projekto naudą pajuto ir bendrovės vartotojai – šilumos energijos kaina 2012 metų spalį buvo sumažinta net 16,6 proc. Toks šilumos kainos mažėjimas vartotojams leidžia sutaupyti iki 20 mln. litų per metus.

Biokuru kūrenama kogeneracinė jėgainė užtikrina ne tik mažesnes bendrovės perkamo kuro kainas ir parduodamos vartotojams šilumos kainas, bet ir mažesnę bendrovės priklausomybę nuo importuojamo iškastinio kuro tiekimo sutrikimų, t.y. žymiai padidino šilumos tiekimo saugumą ir patikimumą.

Tikimasi, kad žymiai padidėjęs vietinių – atsinaujinančių energetinių išteklių naudojimas šilumos ir elektros energijos gamybai įtakos naujų darbo vietų atsiradimą Lietuvos biokuro rinkoje ir taip prisidės prie šalies ekonomikos vystymo.

Per metus iš elektros energijos gamybos termofikacinėje elektrinėje bendrovė planuoja uždirbti apie 7 mln. Lt. Dalis termofikacinėje elektrinėje pagaminamos elektros energijos panaudojama šilumos energijai gaminti ir perduoti šilumos tinklais. Kadangi perkama elektros energija – brangesnė, nei pasigaminama termofikacinėje elektrinėje, tai leidžia sumažinti sąnaudas šilumai gaminti apie 1,6 mln. Lt per metus.

Dėl šilumos ir elektros energijos gamybos, naudojant atsinaujinančius energijos išteklius ir negaminant jos iš iškastinio kuro, metinis šiltnamio efektą ir klimato kaitą sukeliančių dujų, – anglies dioksido išmetimų sumažėjimas siekia apie 70 000 tonų.

Projektas taip pat prisideda prie pagrindinių Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos tikslų įgyvendinimo – mažiausiomis sąnaudomis užtikrinti patikimą ir kokybišką šilumos ir elektros energijos tiekimą vartotojams; šilumos ūkyje skatinti kuro rūšių ir šilumos gamybos būdų konkurenciją; didinti šilumos gamybos, perdavimo ir vartojimo efektyvumą; gaminti šilumą, plačiau naudojant vietinį kurą, biokurą ir kitus atsinaujinančius energijos išteklius; mažinti šilumos energetikos neigiamą poveikį aplinkai.

Apdovanojimai

AB „Šiaulių energija“ už veiklą, diegiant naujas technologijas ir pažangius valdymo modelius ir modernizuojant bei efektyvinant energetikos ūkį ir tausojant aplinką, o ypač už pačių iniciuotą ir sėkmingai įgyvendintą Šiaulių termofikacinės elektrinės projektą jau yra pelnūs ne vieną apdovanojimą: šiemet lapkritį „Nacionalinio atsakingo verslo apdovanojimo“ ceremonijoje AB „Šiaulių energija“ nugalėjo „Metų aplinkosaugos įmonės 2012“ nominacijoje, 2013 m. gegužę VŠĮ Lietuvos verslo paramos agentūra bendrovei įteikė padėką „Už idėjų pavertimą realybe“ – už puikią Šiaulių termofikacinės elektrinės idėją ir jai skirtą lėšų tinkamą administravimą. Lietuvos pramonininkų konfederacijos organizuojamame konkurse „Lietuvos metų gaminy 2012“ AB „Šiaulių energija“ pelnė aukso medalį už projektą ekologijos ir aplinkosauginės pramonės grupėje „Šilumos ir elektros energijos gamyba ir tiekimas panaudojant termofikaciją ir vietinius atsinaujinančius išteklius“.

« Atgal

